

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/44/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617204260
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5617204260.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloleté deti: X. G., nar. XX. XX. XXXX a C. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom pri matke, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí s rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti rodičov: matky C.. D. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom J. XXX/X, XXX XX B. C., a otca C.. G. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A.. XX. L. XXXX/X, Y., zastúpený advokátkou JUDr. Martinou Řeřichovou PhD., so sídlom Mierova 2529/87, Humenné, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ (otec) podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 05. 05. 2017 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha, aby súd upravil jeho styk s maloletými deťmi X. G., nar. XX. XX. XXXX a C. G., nar. XX. XX. XXXX tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletými každý prvý víkend v kalendárnom mesiaci od piatku 18.00 hod. do nedele 18.00 hod. s tým, že maloleté deti prevezme v určenom čase v mieste ich bydliska a po ukončení styku ich v určenom čase odovzdá matke. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Humenné č. k. 19P/240/2011-192 zo dňa 27. 01. 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4CoP/45/2012 zo dňa 01. 06. 2012 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky. S matkou maloletých nežije v spoločnej domácnosti od r. 2011, kedy sa matka aj spolu s maloletými odsťahovala. Opakovane ju žiadal, aby mu umožnila stýkať sa s obidvoma deťmi, ale jeho rodičovské práva neboli z jej strany rešpektované. Veľmi rád by zabezpečoval osobnú starostlivosť o obidve maloleté deti, má záujem na trávení spoločného času s nimi, s maloletými mal vždy veľmi dobré vzťahy. Matka mu v kontakte s maloletými deťmi bráni od doby, čo sa odsťahovala. Týmto správaním je mu zasahované do rodičovských práv a maloletí sú vystavení stresovým situáciám, čo môže mať za následok zhoršenia ich psychického stavu. Otec ďalej uviedol, že pomery účastníkov si vyžadujú dočasnú úpravu pomerov, nakoľko je v záujme zachovania vzájomných väzieb medzi ním ako otcom a maloletými deťmi, aby súd neodkladným opatrením upravil styk otca s maloletými. Práve neodkladné opatrenie je prostriedkom, ktorým môže dosiahnuť pravidelné stretávanie sa s maloletými deťmi. Otec má za to, že dostatočným spôsobom osvedčil nárok, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana.

2. Na základe výzvy súdu Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš písomným podaním zo dňa 12. 05. 2017 oznámil, že matka sa spolu s maloletými deťmi dostavila na úrad, kde sa bez jej prítomnosti maloleté deti vyjadrili k stretávaniu sa s otcom. Maloletá X. G. bola bezprostredná a uviedla, že sa s otcom nechce stretávať, nechýba jej, pretože ubližuje mame. Keď bola u otca nevenoval sa jej. Druhý maloletý C. G. bol nesmelý a rovnako uviedol, že sa s otcom stretávať nechce, pretože videl ako kričal na mamu. Keď bol u otca, nedával na neho pozor, bol sám vonku a otec sa hral s tabletom.

3. Dňa 17. 05. 2017 bolo súdu doručené písomné vyjadrenie matky k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom uviedla, že s návrhom otca nesúhlasí, pretože nie je v súlade so záujmami detí. Na Okresnom súde Humenné je od r. 2012 vedené konanie o rozvod ich manželstva (sp. zn. 10P/262/2012), ktoré nie je do dnešného dňa skončené. Zo spoločnej domácnosti s navrhovateľom (otcom) odišla už v r. 2011 a od júla 2015 žije aj s maloletými v Liptovskom Mikuláši. Vo veci rozvodu nebolo ukončené znalecké dokazovanie, znalec z odboru psychológie označil otca za nespôsobilého samostatne vychovávať maloleté deti a poukázal na závažné dôvody, pre ktoré navrhol súdu doplniť znalecké dokazovanie o sexuologické vyšetrenie (dôvod: pohnútky otca na styk s maloletými deťmi nemusia byť zdravé). Okrem maloletej X. a C. je matkou maloletého D. D. z prvého manželstva, ktorý žil v spoločnej domácnosti s ňou a navrhovateľom. V období r. 2006 - 2007 malo dôjsť k tomu, že navrhovateľ mal sexuálne zneužívať maloletého D., o čom bolo začaté vyšetrovanie príslušnými orgánmi v Humennom, v rámci ktorého bol vyšetrený duševný stav navrhovateľa dvoma psychiatrami. U navrhovateľa bola zistená prítomnosť sexuálnej anomálie, vzhľadom na ktorú bola znížená jeho ovládacia schopnosť. Znalci nevylúči ani homosexuálne aktivity s juvenilnými jedincami a konštatovali, že nemá náhľad na svoju deviáciu a že riziko recidívy deviantného správania je pravdepodobné. Trestný súd rozhodol o oslobodení navrhovateľa ako obžalovaného. Na odporúčanú liečbu nenastúpil, a aj napriek tomu sa domáha styku s maloletými deťmi. U maloletého D. sa s nástupom puberty začali výrazne prejavovať následky prežitej traumy. Matka ďalej uviedla, že od polovice r. 2014 do súčasnosti ju navrhovateľ neustále agresívnym spôsobom atakuje na rôznych orgánoch vo veci starostlivosti o maloleté deti. Tvrdenia navrhovateľa o tom, že mal s deťmi vždy veľmi dobré vzťahy sú nepravdivé. Opomenul súdu uviesť, že má vedomosť o tom, že deti sa s ním odmietajú stretávať a komunikovať, dokonca sa ho boja a utekajú pred ním, pretože boli svedkami verbálnych útokov na jej osobu. Navrhovateľ získava informácie od ľudí, ktorí s ňou ako s matkou a tiež s maloletými deťmi prichádzajú do kontaktu (učitelia, lekári, známi, kňazi). Správanie navrhovateľa ju donútilo k odsťahovaniu sa z Humenného. V minulosti sa maloleté deti psychomaticky dekompenzovali, čo sa u maloletej X. prejavilo poruchou koncentrácie a častou chorobnosťou oboch detí. Od doby presťahovania sa do Liptovského Mikuláša sa deti pomaly vrátili do normálneho života, celý rok neboli choré a v škole dosahujú vynikajúce výsledky. Podľa matky je dôležitá aj tá skutočnosť, že na základe odporúčania znalca nebol navrhovateľovi umožnený styk ani s jeho maloletou dcérou B. z prvého manželstva. U všetkých znalcov, ktorí vyšetروvali psychický stav navrhovateľa existuje zhoda v pozorovaniach s tým, že emocionalita u navrhovateľa je málo diferencovaná, ide o osobnosť s nadpriemerným intelektom, jeho ovládacia schopnosť alebo kontrola vnútorných pudových tendencií je znížená. Matka k svojmu vyjadreniu priložila fotokópiu znaleckého posudku č. 10/2014 vo veci rozvodu manželstva, fotokópiu znaleckého posudku č. 91/2009 a 49/2009 v trestnej veci zločinu sexuálneho zneužívania, fotokópiu správy z vyšetrenia v Falopletyzmografickom laboratóriu Psychiatrickej kliniky zo dňa 27. 09. 2009 a ďalšie listinné dôkazy. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti matka maloletých detí navrhla, aby súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

4. § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“)

Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

5. § 2 ods. 1 CMP

Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)

Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. § 325 ods. 1 CSP

Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. § 326 ods. 1 a 2 CSP

V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má

poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. § 328 ods. 1 CSP

Ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. § 329 ods. 1 prvá veta CSP

Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. § 329 ods. 2 CSP

Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. § 329 ods. 3 CSP

Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

13. čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa. Osvedčovanie znamená, že súd z obsahu návrhu a predložených listinných dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie.

15. Preskúmaním návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, vyjadrenia maloletých detí a matky ako aj ďalšieho spisového materiálu súd dospel k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Súd má za to, že v danej veci nie je nevyhnutne potrebné, aby boli bezodkladne upravené pomery účastníkov konania, čím nie je splnený zákonný predpoklad pre nariadenie neodkladného opatrenia. Súd pri rozhodovaní prihliadal na záujem maloletých detí, najmä na ich citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Z predloženého rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 19P/240/2011-192 zo dňa 27. 01. 2012 mal súd preukázané, že maloleté

deti X. G., nar. XX. XX. XXXX a C. G., nar. XX. XX. XXXX boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný prispievať na výživu maloletých. Styk otca s maloletými doposiaľ nebol rozhodnutím súdu upravený. Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia súd zistil, že voči otcovi prebiehalo trestné konanie vo veci zločinu sexuálneho zneužívania vo vzťahu k maloleťmu dieťaťu matky z prvého manželstva. Rodičia maloletých detí sú manželia (t. č. konanie o rozvod manželstva neskončené) a od r. 2011 nežijú v spoločnej domácnosti. Trestná vec vedená proti otcovi maloletých detí bola právoplatne skončená oslobodením otca spod obžaloby. Maloletí v súčasnosti žijú s matkou v Liptovskom Mikuláši a otec žije v Humennom. Podľa vyjadrenia otca mu matka od doby odsťahovania sa zo spoločnej domácnosti bráni v styku s maloletými. Tvrdí, že s maloletými má veľmi dobré vzťahy a chce sa o nich osobne starať. Ďalej otec zdôrazňuje, že je v záujme maloletých detí, aby sa s ním ako otcom pravidelne stretávali a mali tak zabezpečený rovnocenný kontakt s oboma rodičmi, pretože v opačnom prípade môže dôjsť k odcudzeniu a narušeniu psychického a fyzického vývoja maloletých. V čase rozhodovania súdu má maloletá X. G. XX rokov a maloletý C. G. X rokov. Z písomného podania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 12. 05. 2017 mal súd zistené, že sa uskutočnila konzultácia s matkou a maloletými deťmi. Obaja maloletí sa bez prítomnosti matky vyjadrili, že sa so svojím otcom nechcú stretávať. Matka vo svojom písomnom vyjadrení niekoľkokrát poukázala na závery viacerých znaleckých posudkov, týkajúcich sa otca maloletých detí. Podľa znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou z odboru psychológie C.. B. B. (v konaní o rozvode manželstva čl. 33 - 53) je otcova spôsobilosť k samotnej výchove maloletých detí sporná. Znalkyňa poukázala, že nález u otca detí je dominantne vysoko disimulačný a skresľujúci osobnosť s akcentovanými rysmi, vysokou sebakontrolou v administratívnej situácii (súd čerpal z odpovede na otázku súdu znalkyni, či je dôvod zakázať styk otca s deťmi). Zo záverov znaleckého posudku vypracovaného dvoma znalcami z odboru psychiatrie C.. S. G. a C.. K. Q. (v trestnom konaní čl. 54 - 77) súd zistil, že otec netrpí žiadnou duševnou poruchou, zistená však bola prítomnosť sexuálnej anomálie - atypická náplň sexuálnych motivačných systémov, v dôsledku ktorej má otec podstatne zníženú ovládaciu schopnosť. Z uvedených dôvodov súd skúmal to, či upravenie styku otca s maloletými deťmi bude v ich najlepšom záujme, či si to vyžadujú pomery v rodine, či nedôjde k citovému strádaniu a či rozvoj detí bude úplný po stránke citovej, rozumovej i mravnej, pokiaľ by sa styk otca s maloletými nerealizoval. Z vyjadrení maloletých detí na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš nevyplýva, že by deti negatívne prežívali skutočnosť, že sa nestýkajú s otcom. Neprejavili záujem o styk s otcom, skôr naopak.

16. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd neodkladným opatrením neupravil styk otca s maloletými deťmi, prihliadajúc na vek a názor detí, na intenzitu stretávania sa otca s maloletými za posledné roky a na osobnú starostlivosť poskytovanú dlhší čas výlučne matkou. Súd má za to, že od r. 2011, kedy matka s maloletými opustila spoločnú domácnosť s otcom, majú maloleté deti vytvorené stabilné výchovné prostredie, ktoré by úpravou styku otca s maloletými mohlo byť značne narušené. V danej veci nie sú splnené podmienky pre vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd upravil styk otca s maloletými deťmi, keďže od doby odsťahovania sa matky s maloletými, sa otec s deťmi často nestretával a podľa vyjadrení samotných detí sa im nevenoval. Navyše maloletí sa s otcom stretávať nechcú. Na základe toho, že v danom prípade nevznikla bezprostredná naliehavá nutnosť upraviť pomery medzi účastníkmi konania, súd bez nariadenia pojednávania v najlepšom záujme maloletých detí rozhodol tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s § 328 ods. 1 CSP zamietol. Aby súd mohol zodpovedne rozhodnúť o úprave styku neodkladným opatrením nemá dostatok relevantných podkladov svedčiacich v prospech úpravy styku. Takéto rozhodnutie si vyžaduje hlbšiu znalosť veci a skôr svedčí konaniu vo veci samej. Autoritatívny zásah súdu v prospech styku otca s deťmi na základe neodkladného opatrenia by mohol negatívne zasiahnuť do citového života detí, ktoré zatiaľ styk odmietajú.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v 2 vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).